

CONSELL DE BARRI DE VILA DE GRÀCIA

Data: 13 de maig del 2025

Hora: 18:00 h

Lloc: Sessió virtual i presencial a la Seu del Districte, ubicada a plaça de la Vila de Gràcia

Assistència política, tècnica, d'entitats i associacions i de la ciutadania:

Presencial: 23 persones

Telemàtica: 1 persona

Total: 24 persones

Presidenta:

Laia Bonet Rull, regidora

Comissió de Seguiment:

Jose Carlos Pablos Salinas, vicepresident

Mercè Saltor Guinjoan, consellera de la Vila de Gràcia

Alejandro Monllaó Bellobí, conseller tècnic

Luis Crespo Bettonica, conseller portaveu

Marc Ventura Noguera, conseller representant de Junts per Catalunya

Cristina Carrera Viñoles, consellera representant de Barcelona en Comú

Guillem Roma Batlle, conseller representant d'ERC

Ismael Bayarri Jaso, conseller representant del PP

Montserrat Casamitjana Abella, membre del Consell de Seguiment

Josep Soterias Robert, membre del Consell de Seguiment

Edith López López, membre del Consell de Seguiment

Tècnics Municipals i ponents:

Rufino J. García Pérez, gerent del districte de Gràcia

Margarita Fernández-Armesto Sanchez, directora del Dept. de Llicències i Espai Públic

Ana Isabel Rodríguez Basanta, coordinadora de territori, del Departament de Direcció de Serveis a les Persones i al Territori

Anna Ballart i Pol, tècnica de territori de Vila de Gràcia del Departament de Direcció de Serveis a les Persones i al Territori

Intendent, inspector, caporal i agent de proximitat de la Guàrdia Urbana

Representants d'entitats:

Associació de Veïns de Vila de Gràcia

Associació de Veïns i Amics dels carrers Fraternitat i Torres

El Centre Gràcia

Enllaç per veure la reproducció:

<https://www.decidim.barcelona/assemblies/barrivilagracia/f/2642/meetings/8210>

Ordre del dia:

1. Benvinguda
2. Informe de Regidoria
3. Torn obert de paraules

Desenvolupament de la sessió:

1. BENVINGUDA

El vicepresident obre la sessió del Consell de Barri de Vila de Gràcia amb una salutació cordial a totes les persones assistents —veïns i veïnes, representants polítics, tècnics i membres d'entitats— agraint-ne la participació. Es recorda la importància de mantenir un to respectuós i constructiu durant el desenvolupament de l'acte, així com el valor de totes les aportacions individuals en la millora col·lectiva del barri.

Es fa també una breu reflexió sobre el context internacional, posant èmfasi en els conflictes i les crisis humanitàries que afecten milions de persones arreu del món, i es fa una crida a la responsabilitat cívica i a la consciència social des de l'àmbit local.

S'informa que les persones no inscrites prèviament que vulguin intervenir poden registrar-se a l'entrada durant els primers minuts de la sessió. Es demana, a més, que es respecti el temps assignat a les intervencions per tal de garantir que tothom tingui l'oportunitat de participar.

2. INFORME DE REGIDORIA

Presenta: Laia Bonet i Rull, regidora

Com és habitual, començaré la meva intervenció amb un breu informe de l'actualitat a la Vila de Gràcia, especialment pel que fa a l'agenda cultural i d'activitats, així com a les obres i transformacions en curs. A continuació, es donarà resposta a les preguntes que ja s'han fet arribar prèviament, així com a aquelles que puguin sorgir durant aquesta sessió.

Àmbit d'Activitats Festives i Culturals:

En primer lloc, vull agrair la presència de totes les persones assistents, així com de les que segueixen el Consell a través de les pantalles. No cal que us expliqui res que no sapigueu: cada vegada que ens trobem en un plenari o en un Consell de Barri, tornem a constatar la riquesa del teixit cultural i associatiu de la Vila de Gràcia. Aquesta vitalitat es reflecteix en un calendari ric i divers d'activitats que, com sempre, ens recorda la força col·lectiva del nostre districte.

Des de l'últim Consell de Barri, la Vila ha acollit un gran nombre d'activitats, entre les quals destaquen:

- Les activitats vinculades a les festes del Nadal, com les carteres reials.
- El festival Tradicionari a la Vila.
- Els Foguerons.
- La festivitat de Sant Medir.
- La Diada Castellera.
- La commemoració de la Revolta de les Quintes.
- La presentació del cartell oficial de la festa major de la Vila.
- La Diada del Poble Gitano.

- La Diada de Sant Jordi, que de nou va omplir Gran de Gràcia amb parades de llibres i de roses.
- Els Premis Vila de Gràcia que ens han permès, un any més, reconèixer iniciatives diverses, de caràcter col·lectiu i personal, que posen de manifest la riquesa humana, social i cultural de la Vila. Uns premis que, amb cada edició, reafirmen el compromís de la ciutadania amb el territori i la seva capacitat transformadora.

Àmbit d'Obres i Urbanisme:

- **Jardinets de Gràcia:**
Actualment es troben en la seva segona fase de transformació, amb l'objectiu de generar més espais d'estada i millorar la qualitat urbana. La intervenció integra la Rambla Central amb l'antic vial de la banda Llobregat, tot en plataforma única, amb més zones verdes, mobiliari urbà nou, més espai per a vianants i millor connectivitat per a bicicletes. Està previst que les obres finalitzin al juliol, a temps per a la Festa Major.
- **Mercat de l'Abaceria:**
Ja és visible l'estructura de la nova edificació, que reproduïx fidelment la del segle XIX, adaptada a les necessitats actuals. El mercat comptarà amb una coberta fotovoltaica i façanes de vidre que aprofiten la llum natural. Es preveu que l'estructura estigui completada a finals de 2025, i que les parades entrin en funcionament a la primavera de 2026.
- **Pla de Manteniment Integral (dins del Pla Endreça):**
Amb una inversió de 435 milions d'euros a tota la ciutat, aquest pla vol actuar de manera preventiva sobre l'espai públic. A la Vila de Gràcia, durant el 2025, s'intervindrà especialment als següents punts:
 - Carrers Masdeu i Sant Salvador: repavimentació (finalització prevista abans de l'estiu).
 - Carrer Ramon i Cajal: millora del paviment.
 - Torrent de l'Olla: renovació de l'enllumenat (inici al juny, pausa durant l'agost, finalització a finals d'any).
 - Plaça Manuel Torrente: millora de l'enllumenat prevista durant aquest 2025.Per facilitar el seguiment de totes aquestes actuacions, s'ha habilitat un visor interactiu en línia on es pot consultar la naturalesa i l'abast de cada intervenció. Es pot accedir fàcilment cercant "Pla de Manteniment Integral Gràcia".
- **Pla d'Ombres**
Recentment s'ha presentat aquest pla, que respon a la necessitat creixent de generar espais d'ombra a l'espai públic, com a mesura d'adaptació a l'emergència climàtica. Tot i que es prioritza la plantació d'arbres, hi ha espais on això no és possible i es preveuen instal·lacions estacionals o permanents (amb plaques fotovoltaïques sempre que sigui possible). Aquest estiu, s'instal·larà una nova ombra a l'àrea de jocs infantils de la plaça del Poble Gitano. A escala de ciutat, el pla preveu unes 200 actuacions, que representen una superfície equivalent a set camps de futbol.

- Obres de connexió de la Línia 8 dels Ferrocarrils
Tot i no ser una obra municipal, es destaca la importància de la nova infraestructura, que connectarà la línia del Baix Llobregat-Anoia (actualment a plaça Espanya) amb les línies del Vallès (des de Gal·la Placídia).
Aquesta connexió millorarà de manera significativa la mobilitat metropolitana, permetent l'accés directe a les línies 1, 3 i 5 del metro i al tramvia, i generant un increment potencial de 19 milions de viatges anuals en transport públic.
Les obres, amb una durada prevista de quatre anys, tindran una afectació considerable en l'àmbit comprès entre Gran de Gràcia i Via Augusta. L'Ajuntament ha treballat amb la Generalitat per garantir una mirada de proximitat, minimitzant els impactes sobre la mobilitat i l'espai públic. Un exemple n'és la reobertura parcial de l'àrea de jocs de Gal·la Placídia. Es demana, tanmateix, comprensió i paciència mentre durin les afectacions.

Aquest conjunt d'actuacions posa de manifest el compromís ferm amb la millora de la qualitat de vida a la Vila de Gràcia, avançant cap a un espai públic més habitable, sostenible i adaptat a les necessitats actuals i futures.

3. TORN OBERT DE PARAULA

ELL (Membre de la Comissió de Seguiment)

La veïna exposa:

- Punts d'atenció ciutadana en casos d'emergència:
Pregunta si existeixen punts de trobada o d'atenció a la ciutadania al barri de Gràcia en cas d'apagades elèctriques generalitzades. Explica que, en el seu cas, no li funcionava ni el telèfon ni el 112, i lamenta que a la seu del Districte no es proporcionés informació, suport ni acompanyament durant la incidència.
- Seguiment de conductes incíviques relacionades amb animals potencialment perillosos:
Demana que es faci seguiment de les actuacions en relació amb el comportament incívic d'alguns propietaris de gossos considerats de races potencialment perilloses.
- Ocupació de la via pública per part d'establiments comercials:
Expressa la seva preocupació pel fet que, mentre es reclama més espai per als vianants, hi ha establiments comercials que ocupen l'espai públic per a ús propi. Pregunta si aquestes ocupacions generen ingressos per l'Ajuntament i, en cas contrari, demana si s'actua d'ofici. Es refereix especialment a les fruiteries que, segons la seva opinió, ocupen l'espai públic de manera indeguda.
- Comerç al voltant del Parc Güell:
Pregunta quina regulació hi ha respecte a les botigues situades a l'entorn del Parc Güell. Vol saber si hi ha un límit a la proliferació de botigues de souvenirs a Barcelona, ja que considera que transmeten una imatge distorsionada de les costums i tradicions catalanes.

- Zones enjardinades i manteniment de l'espai verd:
Felicitat la tasca realitzada a zones com Pi i Maragall, Girona i Consell de Cent, on els parterres han resistit bé les condicions meteorològiques. Malgrat això, expressa preocupació pel fet que no es reparin elements en mal estat. Comenta:
 - Que a la plaça de Dones del 36 hi ha un problema amb el sistema de reg i que, mentre no es resolgui, no es pot replantar el parterre.
 - Que al carrer Verdi, al número 84, hi ha brutícia incrustada i s'ha informat que es farà una reparació, però vol saber exactament què s'entén per "reparar".
 - Que cal reposar arbres en alguns trams del carrer Verdi.
 - Que seria convenient fer una neteja a fons del jardí Metge Balcells.
- Museu Picasso i mirada de gènere:
Demana, com a qüestió de cultura general, si el Museu Picasso depèn de l'Ajuntament i si es contempla introduir-hi una mirada de gènere. Considera que la manca de contextualització és preocupant i compara la situació amb la Fundació Miró, on sí que hi ha una voluntat explícita de contextualitzar les obres.

Respostes:

- Punts d'atenció ciutadana en casos d'emergència:
Durant les primeres dues hores es va viure una situació molt crítica, provocada per la caiguda simultània del subministrament elèctric i del sistema de comunicacions. Tot i que la ciutadania podia pensar que es tractava d'una apagada puntual, no s'havia previst una afectació tan generalitzada ni l'impacte que tindria sobre les comunicacions, cosa que va generar una gran incertesa i alarma.
Es van activar tots els serveis municipals, i la coordinació es va traslladar al Centre de Gestió d'Emergències (SECOR). Es va demanar als equips de districte que romanguessin als territoris per garantir la capacitat de resposta, tot i les dificultats derivades de la manca de subministrament elèctric. Alguns equips es trobaven als propis districtes i d'altres, a la UTE de la Guàrdia Urbana. Es van prioritzar les emergències com el rescat de persones atrapades en ascensors o transports públics, així com l'atenció domiciliària a persones amb necessitats mèdiques especials (per exemple, que requerien oxigen o altres equips elèctrics). Durant aquesta fase, es va emetre el missatge que es recomanava no desplaçar-se si no era estrictament necessari.
A partir de les dues hores, es va començar a recuperar el subministrament elèctric en punts com Vic i Osona, i progressivament la llum va arribar als diferents barris de Barcelona. Es va recuperar també el sistema semafòric.
Al cap de cinc hores es van reobrir les primeres línies de metro. Mentrestant, es va reforçar el servei de bus i es va allargar fins a les 12 de la nit. El metro va operar durant tota la nit per garantir el retorn segur a casa de la ciutadania.
No es va recomanar concentrar la població en un únic punt. Entenem que les persones buscaven informació, però la xarxa de comunicacions havia caigut. Davant la impossibilitat d'utilitzar mitjans digitals, el transistor es va convertir en el principal canal informatiu. Les persones amb ràdios de piles van poder mantenir-se informades.
Barcelona va ser capaç de restablir ràpidament els serveis essencials i d'acompanyar les situacions amb risc afegit que es tenien detectades.
Quins aprenentatges s'han extret d'aquesta situació?
S'estan revisant i actualitzant tots els protocols d'emergència a partir de l'experiència viscuda. Un dels grans aprenentatges és la necessitat de disposar d'un sistema de

comunicació alternatiu que no depengui dels mòbils ni d'internet, per poder actuar davant possibles apagades futures.

- Seguiment de conductes incíviques relacionades amb animals potencialment perillosos:

L'Ajuntament fa un seguiment actiu de les conductes incíviques relacionades amb la tinença d'animals, especialment en el cas de races considerades potencialment perilloses. Tot i això, és important remarcar que no són els gossos els que són perillosos per si mateixos, sinó que tot depèn de com hagin estat educats.

S'actua d'ofici quan es detecten irregularitats, i totes les alertes que rebem ens ajuden a poder intervenir amb més rapidesa i precisió. Aviat s'iniciarà una campanya de sensibilització per fomentar el civisme i la tinença responsable de gossos, impulsada pel Departament de Gestió i Protecció dels Animals de l'Ajuntament.

Pel que fa a la preocupació vinculada a Vet Warriors, no disposem encara de prou informació per posicionar-nos amb detall, però es treballarà per afrontar el tema des de la recerca de solucions i la protecció del benestar animal.

- Ocupació de la via pública per part d'establiments comercials:

Hi ha establiments que compten amb permís i d'altres que ocupen la via pública de manera il·legal. Des del districte s'actua d'ofici contra les ocupacions no autoritzades, amb el suport dels serveis d'inspecció i la Guàrdia Urbana. Només aquest any 2025, ja s'han obert 12 expedients. Les alertes veïnals són molt útils per detectar i actuar de manera més àgil i eficaç.

- Comerç al voltant del Parc Güell:

Des de l'any 2008 hi ha en vigor un pla específic per limitar la proliferació de botigues de souvenirs en zones de forta pressió turística, com l'entorn del Parc Güell. Aquest pla es va ampliar el 2018 per incloure nous espais, com ara els voltants de la Casa Vicens.

Tot i així, hi ha comerços que operen al límit de la normativa. Sovint costa delimitar què és considerat "souvenir" i què no, fet que dificulta les actuacions des del districte. El pla serveix de marc normatiu, però sempre hi ha casos en els que intenten buscar els buits legals. Cal continuar reforçant el control per protegir el comerç de proximitat i l'equilibri del barri.

- Zones enjardinades i manteniment de l'espai verd:

El districte continua mantenint l'esforç sostingut pel que fa al manteniment i la neteja dels espais verds. S'està actuant amb intensificació de les neteges, ús de rec a pressió en zones amb brutícia incrustada, millores en el manteniment de jardins i un control més estricte dels usos incívics de l'espai públic. Aquestes accions es concentren especialment en aquells indrets on s'han detectat necessitats més persistents o que requereixen reforç.

A més, s'està desplegant un pla específic en zones identificades amb situacions de degradació urbana, que inclou accions concretes com:

- L'increment del rec a pressió per eliminar brutícia incrustada.
- Millores puntuals en jardins i espais enjardinats.
- Un control reforçat sobre els usos inadequats de l'espai públic.

Tot i els esforços municipals, el comportament ciutadà és clau. Cal més corresponsabilitat. Hi ha marge de millora i s'insisteix en la necessitat de col·laboració veïnal per mantenir nets i cuidats els espais comuns.

Pel que fa a punts concrets:

- Plaça de les Dones del 36: detectat un problema amb la xarxa de reg. Parcs i Jardins ja ha iniciat les primeres cales per identificar l'origen de l'avaría i poder resoldre-la.
- Verdi / Providència: punt registrat, es farà seguiment específic.
- Mestre Balcells: previst reforç de neteja i manteniment.

Pel que fa a l'arbrat, es manté actiu el programa de plantació d'arbres arreu del districte. En definitiva, s'està fent una cura específica allà on cal, però la implicació ciutadana continua sent imprescindible.

JS (membre de la Comissió de Seguiment, i de la EFiT)

El veí exposa:

- Canvi de sentit a Travessera de Gràcia:
Recorda que el sentit de circulació de Travessera de Gràcia es va modificar per facilitar el pas dels camions durant les obres del Mercat de l'Abaceria. Segons s'havia informat, un cop finalitzades les obres es valoraria si mantenir el canvi o recuperar la configuració original.
Denuncia que l'actual situació, especialment entre els carrers de la Perla i Còrsega, és molt problemàtica per als veïns, amb un increment considerable de la congestió i temps de desplaçament.
Demana que es comenci a planificar la recuperació del sentit original de Travessera de Gràcia, en concret el tram de baixada per Torrent de l'Olla en direcció Besòs, que considera molt més funcional per a la mobilitat del barri.
Informa que la situació actual ha provocat que molts conductors circulin en direcció prohibida en diversos carrers (Mila i Fontanals, Ramon i Cajal, Fraternitat), fet que considera perillós i un indicador que la configuració actual no funciona.
- Mesures complementàries per evitar el trànsit de pas:
Proposa que, aprofitant les obres dels Ferrocarrils de la Generalitat, es limiti el trànsit de pas al cor de la vila obligant els vehicles que circulen per Gran de Gràcia a girar a l'esquerra cap a Via Augusta. Això ajudaria a descongestionar eixos com Torrent de l'Olla.
- Ocupació de l'espai públic per part de les terrasses:
Reconeix els beneficis de les voreres més amples, però critica la manca de control sobre les terrasses. Denuncia que ja no hi ha marques clares al terra, que les xapes no són visibles i que algunes terrasses envaeixen passos de vianants, dificultant la mobilitat i generant confusió. Demana una revisió i major control del compliment de la normativa.

Resposta:

- Canvi de sentit a Travessera de Gràcia:
S'aclareix que les obres estructurals del mercat de l'Abaceria finalitzaran a finals de 2025. La previsió és que el mercat entri en funcionament a la primavera de 2026, i per tant, final d'obres.
Es recorda que el canvi de sentit es va fer per reduir l'impacte del trànsit de camions durant les obres, prioritzant un recorregut que minimitzés la circulació de vehicles pesants pel centre de la vila. Aquesta mesura es considera necessària mentre durin les obres, i per tant, no es preveu revertir-la de manera immediata.

- Mesures complementàries per evitar el trànsit de pas:
S'informa que, en paral·lel, s'està iniciant una reflexió més àmplia sobre la mobilitat a tot el barri de Gràcia, especialment tenint en compte l'afectació de les obres de la Línia 8 de Ferrocarrils entre Via Augusta i Gran de Gràcia.
S'estan analitzant els impactes i possibles escenaris a mitjà i llarg termini abans de prendre decisions concretes sobre canvis puntuals, amb la voluntat de garantir una visió global i coherent de la mobilitat al conjunt del barri.
- Ocupació de l'espai públic per part de les terrasses:
S'explica que la vigilància sobre l'ocupació de l'espai públic per part de les terrasses és constant, tot i que poden produir-se casos d'incompliment. Des del Districte s'estan tramitant expedients sancionadors de manera habitual. Es comparteix la preocupació i es reafirma el compromís de continuar amb aquesta tasca de control.

MP

El veí exposa:

- Conflicte entre bicicletes elèctriques i vianants al tram del carrer Astúries (entre Gran de Gràcia i Travessera de Sant Antoni):
Manifesta preocupació per l'elevada presència de repartidors (Glovo, Uber Eats, etc.) que circulen a gran velocitat amb bicicletes elèctriques per aquest tram, que és exclusivament per a vianants des de fa vint anys.
Indica que el volum i velocitat de les bicicletes, sumat a la densitat de vianants — especialment en hores punta i a la sortida del metro—, genera una situació de risc, especialment per a persones grans i infants. També assenyala que molts ciclistes circulen fent maniobres perilloses i aprofitant els laterals de la via, sense respectar la prioritat dels vianants.
- Manca d'efectivitat de la senyalització actual:
Tot i que existeix una senyal al terra indicant prioritat per als vianants, denuncia que no es respecta i que només és visible des de Travesia de Sant Antoni. També lamenta que han desaparegut els pilars metàl·lics que limitaven l'accés rodat, i que fins i tot ha vist cotxes circulant per aquest tram.
Demana que es valori l'obligatorietat que les bicicletes i patinets passin a peu. Considera que aquesta mesura milloraria significativament la seguretat de la zona.
- Ús dels bancs i espai públic:
Apunta que, tot i no ser un risc directe, hi ha una ocupació persistent dels bancs i l'espai públic per part dels repartidors, que utilitzen les cadires com a sala d'espera. Aquesta situació dificulta l'ús dels bancs per part de persones grans o amb mobilitat reduïda i provoca congestió als punts més transitats.

Resposta:

- **Conflicte entre bicicletes elèctriques i vianants al tram del carrer Astúries (entre Gran de Gràcia i Travessera de Sant Antoni):**
Es tracta d'un espai de plataforma única amb una elevada densitat de vianants. Segons l'Ordenança de Circulació de Vianants i Vehicles vigent des de l'1 de febrer de 2025, en trams amb aglomeració de persones, les bicicletes i els vehicles de mobilitat personal (VMP), com els patinets, han de circular a peu, amb el vehicle al costat, i mai a menys d'1,5 metres de la façana. Per tant, circular-hi muntat en aquests vehicles en hores de màxima afluència constitueix un incompliment normatiu.
Tot i que s'ha reforçat el cos d'agents de la Guàrdia Urbana, és impossible garantir una vigilància constant. Es reconeix que l'ús intensiu per part de repartidors de menjar ha incrementat els conflictes, i es compromet a reforçar la vigilància en la mesura del possible.
- **Manca d'efectivitat de la senyalització actual:**
Es revisarà la senyalització del tram per valorar si cal actualitzar-la i reforçar-la, especialment a la sortida del metro de Fontana i altres punts d'alta afluència. Es recorda que la senyalització ha de ser clara, visible i coherent amb la normativa vigent, tant per garantir el compliment per part de la ciutadania com per facilitar-ne la interpretació als cossos de seguretat.
S'estudiarà la incorporació de senyals més explícits, incloent-hi pictogrames i senyalització horitzontal (pintura a terra) que indiquin clarament l'obligació de circular a peu amb el vehicle en cas d'aglomeració.
- **Ús dels bancs i espai públic:**
Es reconeix que l'ocupació continuada dels bancs per part de repartidors pot generar molèsties, especialment a les persones grans o amb mobilitat reduïda. Tanmateix, es recorda que l'espai públic no pot ser reservat per a col·lectius concrets, i que cal apel·lar al civisme i al respecte mutu.
Com en tants altres àmbits, cal complementar la normativa amb actituds responsables i conscients per part de totes les persones usuàries de l'espai públic.